

DAGENS NYHETER.

KONST | RECENSION

Otroligt vacker utställning av Gunnel Wåhlstrand

Publicerad i går 11:00

Gunnel Wåhlstrand på Waldemarsudde. Foto: Nicklas Thegerström

I storskaliga, fotorealistiska tuschlaveringar skildrar Gunnel Wåhlstrand minnen, människor och landskap. Hennes retrospektiv på Waldemarsudde ger verken ett sammanhang och en ny laddning, som för Sebastian Johans är fysiskt kännbar.

Sebastian Johans

Text

Utställning

Gunnel Wåhlstrand

Waldemarsudde, Stockholm. Visas tom 16/3

Gunnel Wåhlstrands stora, mödosamt framskiktade tuschlaveringar hör till det mest emblematiske i det svenska konstlivet 2000-tal. På goda grunder. Hennes verk låter sig snabbt identifieras, uttrycket är väldigt konsekvent och det tydliga narrativ som konsten kretsar kring är på en gång enkelt och mångbottnat.

Med utgångspunkt i den egna familjens fotoalbum har konstnären närmast besatt försökt närma sig den saknade fadern Tore, som tog sitt liv när hon bara var ett år gammal. Genom att återskapa porträtt av fadern i olika åldrar och de miljöer och människor som var hans liv har Wåhlstrand fyllt igen ett hål. Gått in i de fotografiska förlagorna och annekterat en närvaro.

Men berättelsen har också utvecklats och förändrats under de drygt två decennier som gått sedan hon fick sitt omedelbara genombrott i samband med sin slututställning på Kungliga Konsthögskolan.

Gunnel Wåhlstrand, "Vid fönstret", 2003. Foto: Björn Larsson

Efter att till slut ha nått fram till fadern genom att avbilda honom började Wåhlstrand i stället avlägsna honom ur bilderna, som för att ställa sig själv och betraktaren i hans ställe. Och för några år sedan lämnade hon åtminstone delvis de gamla familjealbumen till förmån för egentagna förlagor av miljöer som har stor betydelse i det egna livet, främst vattennära landskap på västkusten.

Parallellt med bilderna av pappan har Wåhlstrand också porträtterat sin mamma. Tidigare kanske främst som en viktig karaktär i kartläggningen av fadern och hans värld, åtminstone på ett ytligt plan. Men sedan mammans bortgång häromåret har hon stigit fram i produktionen och framstår nu snarast som den allra mest centrala figuren.

Kanske är till och med hela konstnärskapet en besvärjelse mot just mammans dödlighet och det hot som hennes bortgång skulle innebära för barnen. Wählstrand har själv antytt något liknande.

Gunnel Wählstrand, "Mother in colour", 2024. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Det är också denna gradvisa omläsning av produktionen som står i centrum för Waldemarsuddes utställning, Wählstrands hittills största presentation med ett trettiotal verk, varav två nya och åtta aldrig tidigare visade i Sverige.

I prinsens gamla ateljé är i varje fall bilden av modern helt avgörande. Hon återkommer i flera tappningar och åldrar, och varvas med mäktiga landskap och fadern i en anslående hängning. Det stora rummets väggar är målade i olika gråa nyanser, vilket krymper det något och förstärker intimiteten i mötet med verken. Rummet som helhet är närmast osannolikt vackert.

Här, och i de intilliggande vindsrummen, får också de bilder där Wählstrand själv har tagit förlagan en ny laddning och inlemmas i helheten på ett sätt som jag inte uppfattat tidigare.

Den pulserande rörelsen, transitionen, är alltid väsentlig i Wählstrands konst. Från fotografi till tuschlivering. Från snapshot till långsamt måleri. Från liten till stor. Från verklighet till minne. Från då till nu men även nutid till dåtid. Från sorg över det som aldrig fick bli till glädje över det som ändå varit.

Nu aktiveras också de bilder som inte kommer från familjealbumen på samma sätt. Effekten är slående och känns fysiskt i rummet och betraktarens kropp, nästan som växtvärk. Kanske blandas Wählstrands egna album slutligen samman med familjens. Kanske knyts säcken äntligen ihop. Det kunde vara en slutpunkt. Fast det är inte känslan jag får i de vibrerande rummen på Waldemarsudde. Kanske är det först nu det verkligen börjar.

Publicerad 13 november 2024

<https://www.dn.se/kultur/otroligt-vacker-utstallning-av-gunnel-wahlstrand/>

An incredibly beautiful exhibition by Gunnel Wåhlstrand

Gunnel Wåhlstrand depicts memories, people and landscapes in large-scale, photorealistic ink wash paintings. Her retrospective at Waldemarsudde gives the works a context and a new charge, which for Sebastian Johans is physically tangible.

Gunnel Wåhlstrand's large, labour-intensive ink-wash paintings are among the most emblematic of Swedish art in the 21st century. With good reason. Her work is quickly recognisable, her expression is very consistent and the clear narrative around which the art revolves is both simple and complex.

Using her own family photo album as a starting point, the artist has tried almost obsessively to approach her missing father Tore, who took his own life when she was just one year old. By recreating portraits of her father at different ages and the environments and people who were his life, Wåhlstrand has filled a gap. She has entered the photographic originals and annexed a presence.

But the story has also developed and changed in the more than two decades that have passed since she had her immediate breakthrough in connection with her final exhibition at the Royal Institute of Art.

Having finally reached her father by depicting him, Wåhlstrand began to remove him from the pictures, as if to put herself and the viewer in his place. And a few years ago, she at least partially abandoned the old family albums in favour of actual models of environments that have great significance in her own life, mainly watery landscapes on the west coast.

In parallel with the pictures of her father, Wåhlstrand has also portrayed her mother. Previously, perhaps, she was mainly an important character in the mapping of her father and his world, at least on a superficial level. But since her mother's death the other year, she has risen to the fore in the production and now appears as the most central figure.

Perhaps even her entire oeuvre is an incantation against her mother's mortality and the threat her death would pose to her children. Wåhlstrand herself has suggested something similar.

It is also this gradual re-reading of the production that is at the centre of Waldemarsudde's exhibition, Wåhlstrand's largest presentation to date with some thirty works, two of which are new and eight of which have never before been shown in Sweden.

In the prince's old studio, at least, the image of the mother is crucial. She reappears in several guises and ages, and is interspersed with powerful landscapes and the father in a striking hanging. The walls of the large room are painted in various shades of grey, which shrinks it somewhat and enhances the intimacy of the encounter with the works. The room as a whole is almost improbably beautiful.

Here, and in the adjacent attic rooms, the pictures in which Wåhlstrand herself has taken the original pictures are given a new charge and incorporated into the whole in a way that I had not realised before.

The pulsating movement, the transition, is always essential in Wählstrand's art. From photography to ink wash. From snapshot to the slow process of painting. From small to large. From reality to memory. From then to now, but also present to past. From sadness over what was never to be to joy over what was.

Now the images that do not come from the family albums are also activated in the same way. The effect is striking and is felt physically in the room and in the viewer's body, almost like growing pains. Perhaps Wählstrand's own albums are finally merged with the family's. Maybe the sack is finally tied up. It could be an end point. But that's not the feeling I get in the vibrating rooms at Waldemarsudde. Maybe it is only now that it really begins.